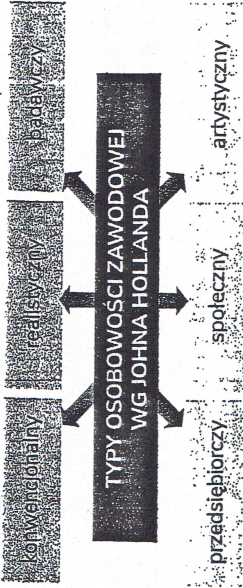

Wybór przyszłego zawodu

Wybór przyszłego zawodu jest sprawą bardzo ważną dla młodego człowieka, a jednocześnie bardzo trudną, wymagającą rozwagi i dobrego poznania własnej osobowości i predyspozycji zawodowych. Teorie rozwoju zawodowego podkreślają, że ten proces zaczyna się już w dzieciństwie i trwa do wieku dojrzałego. Według jednej z takich teorii, osoby o podobnych cechach osobowości i zainteresowaniach w dorosłym życiu bardzo często znajdują się w podobnych środowiskach zawodowych. Ludzie poszukują takiej pracy, która umożliwi im realizację własnych umiejętności, będzie odpowiadać cechom charakteru i preferowaniom przez nich rolom społecznym, które chcą odgrywać. Jeżeli człowiek nie znajduje się w odpowiednim środowisku pracy, często odczuwa frustrację, nie ma osiągnąć w pracy oraz odczuwa niską motywację do niej, co skutkuje niewielkim zaangażowaniem w wykonywany zawód. Teoria ta wyróżnia sześć typów osobowości.

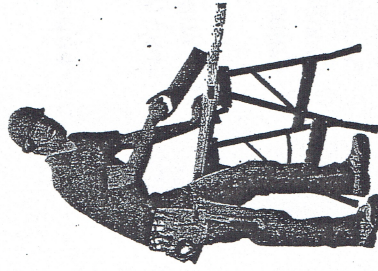
dowego podkreślają, że ten proces zaczyna się już w dzieciństwie i trwa do wieku dojrzałego. Według jednej z takich teorii, osoby o podobnych cechach osobowości i zainteresowaniach w dorosłym życiu bardzo często znajdują się w podobnych środowiskach zawodowych. Ludzie poszukują takiej pracy, która umożliwi im realizację własnych umiejętności, będzie odpowiadać cechom charakteru i preferowaniom przez nich rolom społecznym, które chcą odgrywać. Jeżeli człowiek nie znajduje się w odpowiednim środowisku pracy, często odczuwa frustrację, nie ma osiągnąć w pracy oraz odczuwa niską motywację do niej, co skutkuje niewielkim zaangażowaniem w wykonywany zawód. Teoria ta wyróżnia sześć typów osobowości.

Typ realistyczny jest reprezentowany przez osoby, które lubią rozwiązywać problemy praktyczne i techniczne. Dla nich ważne jest znalezienie rozwiązania konkretnego zadania, szybko więc przechodzą do sedna sprawy. W pracy lubią aktywność fizyczną oraz wykorzystują swoje uzdolnienia sportowe i manualne.

Cechy osobowości realistycznej:

- Umiejętności: posługiwanie się rzeczami, narzędziami, maszynami, zdolności manualne, siła fizyczna, koordynacja wzrokowo-ruchowa, talenty praktyczne, przestrzeganie reguł;
- Preferowane wartości: dobra materialne, zdrowy rozsądek, uczciwość, korzyści materialne uzależnione od efektów pracy, władza, mocny charakter, odważny styl życia;
- Określa siebie jako człowieka praktycznego, konserwatywnego, posiadającego lepsze zdolności manualne niż społeczne;
- Postrzegany przez innych jako wytrwały, szczery, uparty, gospodarny, polegający na sobie.

Typowe preferowane zawody to: inżynier mechanik, inżynier budownictwa, projektant narzędzi, stolarz, elektryk, grawer, kierowca, mechanik, optyk, pilot, tokarz, tapicer i inne zawody rzemieślnicze, zawody związane z przetwórstwem surowców: leśnik,

Typ badawczy to osoby, które lubią analizować zadania teoretyczne. Charakteryzują się wyjątkową dociekliwością. Preferują samodzielną pracę. Dążą najpierw do zrozumienia problemu, a następnie do jego rozwiązania.

Cechy osobowości badawczej:

- Umiejętności: studiowania i pogłębiania wiedzy, naukowe, analityczne, matematyczne, techniczne, łatwość wystawiania się i pisanie prac wzbogacających aktualny stan wiedzy;
- Preferowane wartości: wiedza, nauka;
- Określa siebie jako osobę inteligentną, metodyczną, sceptyczną, dokładną;
- Postrzegany przez innych jako inteligentny, wykształcony, niezależny, dociekliwy, introwertyczny.

Typowe preferowane zawody to: pracownik naukowy, antropolog, astronom, archeolog, botanik, biolog, chemik, biochemik, filozof, geolog, geograf, gleboznawca, fizyk, farmaceuta, matematyk, historyk, meteorolog, programista, politolog, analityk, statystyk, dentysta, dentysta radiolog.

Typ artystyczny to osoby wrażliwe i niezależne, które cechują się wyjątkową wyobraźnią. W pracy preferują kreatywne podejście do rozwiązywania problemów. Często przy podejmowaniu decyzji kierują się intuicją. Wolą pracować w sytuacjach nieplanowanych, w których mogą wykorzystać swoje zdolności twórcze. Problemy rozwiązują przez tworzenie.

Cechy osobowości artystycznej:

- Umiejętności: sprawność rąk, wyostrzony słuch, inteligencja, kreatywność, zdolności plastyczne, muzyczne i pisarskie;
- Preferowane wartości: sztuka, estetyka;
- Określa siebie jako osobę obdarzoną wyobraźnią, otwartą na otoczenie, niezależnego intelektualistę;
- Postrzegany przez innych jako skomplikowany, idealista, oryginalny, niezwykły, wrażliwy, twórczy, niedbały, niepraktyczny.

